LÉGY / POLOSKA I.

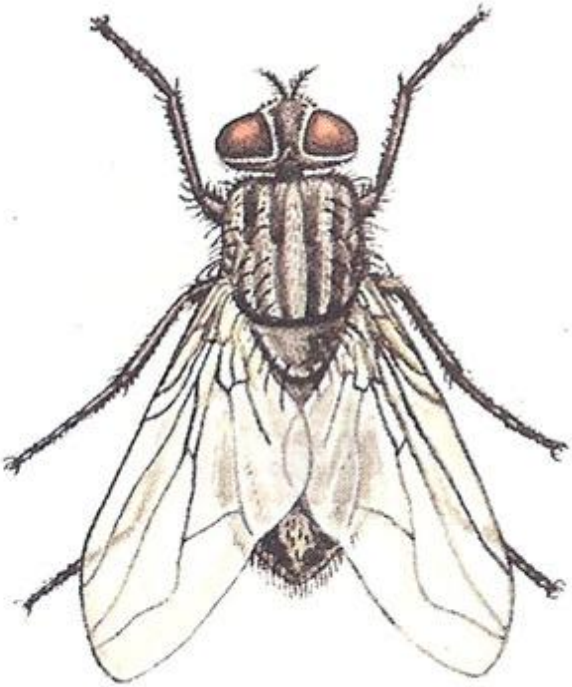

Lektorált változat

A VERSLISTA által kiírt nyílt pályázatos írásokból – PDF-ben – 2017

VERSLISTA

verslista@googlegroups.com

Lektor: Kutasi Horváth Katalin

A pályázatra 22 írás érkezett be.

A zsűri döntése alapján

I. helyezett lett:
Ságiné Szűcs Klára Mária:
Züm-Züm

II. helyezett lett:
Magyar Eszter:
A légy

III. helyezett lett:
Keszy-Harmath Dániel:
Polly, a tragikus hős
című írása.

Gratulálunk!

Holécziné Tóth Zsuzsa: Sári és a legyek

Életem első tizenhét évében egy alföldi tanyán éltünk, ahol bizony a sok állat tartása miatt jócskán előfordult légy és rovar, ami néha nagy bosszúságot okozott. Nem voltak még az idő tájt ellenük mindenféle aeroszolos szerek, így aztán anyukám próbált védekezni ellenük ún. légypapírral (ez egy büdös és ronda ragadós csík volt, amit apukám rajzszeggel a plafonra szegezett, és néha bizony az is előfordult, hogy egy gyors mozdulatnál az ember lányának sikerült épp a copfjával, vagy a karjával ráragadni), vagy ajtóra függesztett függönnyel is. Én nem irtóztam tőlük különösebben – legalábbis annyira nem, mint a hernyóktól, amelyek az udvaron álló hatalmas eperfákat nagyon szerették, és tavaszonként a ház falán olyan tömegével másztak fel, hogy söprűvel kellett le-lesöpörni… brr!

No de most nem a hernyókat akarom mesélni, hanem a legyeket. Azt a hétvégét, amikor a városban élő unokatestvéreim, Sári és Emi kivonatoztak hozzánk a barátnőjükkel, Jucival. Lehettem vagy hatéves, és nekem persze nagy ünnep volt minden vendégség, örültem az érkezésüknek. Bár ők tőlem kb. tizenöt évvel voltak idősebbek, ők kicsit olyanok voltak nekem, mint a testvéreim. De ehhez tudni kell, hogy anyukám ezt a két testvért több mint négy éven át nevelte – édesanyjuk TBC miatt bekövetkezett halála után – a kisebbik másfél éves korától egészen az iskolakezdésükig. A lányok anyu bátyjának a gyerekei voltak, és anyukám még csak tizenhét éves volt, amikor hozzá és az idős édesapjához kerültek a kislányok. Emi nagyon sokáig őt hívta mamámnak, mivel a saját édesanyjukról nem nagyon volt emléke, hiszen a TBC a negyvenes években még gyógyíthatatlan fertőző betegség volt, ami miatt a lányok nem látogathatták a nagybeteg anyukájukat.

Szóval a lányok jöttek, és én izgultam: anyukám ünnepi ebédet főzött, túrós batyut sütött, és csinált finom meggyszörpöt, amihez én szedtem a meggyet az ún. „rudas" meggyfáról. Máig sem tudom, mi lehetett a hivatalos neve, de egy apró szemű, nagyon bőtermő fajtáról van szó, ami-

nek az alacsonyan csüngő ágain is sok gyümölcs termett, így hatévesen se volt nagy feladat a gyümölcsöt leszedni.
Amikor megérkeztek, csupa olyan dolgot csináltak, amit a nagylányok szoktak: pl. kifeküdtek délután fürdőruhában napozni. Nekem akkor még persze nem volt ilyen ruhadarabom, sőt tv híján még talán nem is láttam fürdőruhát, de nekem is hoztak egyet: piros alapon apró mintás kétrészes fürdőruha volt, a mell részén fodorral, gondolom valaha az Emié lehetett, mert úgy emlékszem, nem volt új, de én borzasztóan boldog voltam, hogy most már én is nagylány vagyok. Sári ez idő tájt már kozmetikusnak tanult, csodáltam a kencéket, amiket hozott, meg a körömlakkot, amivel még az én kis körmeimet is kiszínezte. Feküdtünk a napon, Saci a kutyával játszott: Kánisz egyébként kötve volt, mert szerette a motorosokat megkergetni – és uram bocsáss' fölborogatni a ház mögött húzódó földúton –, de most ő eloldotta a láncról, így hálásan futkosott „megmentője" körül. Szóval roppant jól szórakoztunk, és feküdtünk a napon mindaddig, míg Sándor bátyám kisebbik fia, a Pisti – a család „fekete báránya", de erről majd egy más alkalommal mesélek – orvul a kerítés túloldalára nem lopózott egy locsolókanna vízzel, és hirtelen le nem öntött bennünket. Visítva menekültünk, Saci megpróbálta utolérni és a strandpapucsával elfenekelni, de persze jobb futó lévén itt hagyott bennünket. Visszabandukoltunk a pokróchoz, amit bizony szárogatni kellett, nem lehetett így ráfeküdni. Így összeszedtük a holminkat, majd Sári egy önkéntelen mozdulattal a fejéhez kapott, és rájött, hogy a póthaja – amiből csinos kis kontya volt az idő tájt – nincs sehol.
– Szent ég, hol a hajam? Ellopta az a hülye Pista? Vagy elvesztettem, amikor kergettem? – nézett körül mérgesen, majd felsikított: – Úristen! Elvitte a kutya!!!
Ekkor már mi is láttuk, hogy csak ez lehetett: Kánisz ugyanis az udvar közepén boldogan játszott valamivel: dobálta, morgott rá és megrohanta… az bizony a használhatatlanná vált póthaj volt.

Ebéd után apukámmal kirándultunk a fenyvesbe – ez tőlünk jó messze volt, homokos dűlőúton kellett elgyalogolni oda, de mivel addig én csak karácsonykor láttam tűlevelű fát, nekem ez is tetszett. Voltak az erdőben

földutak, amin át könnyebb volt közlekedni, de én nagyon élveztem azt is, amikor bújócskázni kellett a bokrok alatt a helyenként igen sűrű erdőben. Apu eleinte nagyon bátran vezette a kis csapatot, de amikor a lányok kitalálták, hogy térjünk el az útról és vágjunk át egy bozótoson, mert úgy emlékeztek, hogy máskor ott volt egy tisztás, amin vadszamócát meg szedret lehetett szedni – bizony eltévedtünk. Ez az ún. matkói erdő elég nagy volt, a túlsó vége a szomszéd falu határáig húzódott, így bizony már kezdtünk félni, amikor távolról emberi hangokat hallottunk. Megörültünk, és bátran indultunk a hang irányába, én előre szaladtam, hogy mielőbb lássam, kik vannak ott, amikor egyszer csak kiáltás hallatszott:
– Sztoj! Gyévuska, kudá igyos?
Halálra rémültem: Egy orosz katona állt ott, kezében puskával. Akkor még nem jártam iskolába, dehogy tudtam én, mit jelent ez, de az a barna ruhás ember, az a puska… mint utóbb kiderült, az erődben állomásozó orosz katonák hangját hallottuk, az ő titkos táborukat értük el. Most már csak mosolygok rajta, de akkor ott bizony talán le is lőhettek volna bennünket. Még jó, hogy a lányok tanultak orosz nyelvet, így megértették, hogy a számomra ismeretlen szavak azt jelentik: „Állj! Kislány, hová mégy?" Kiléptek a tisztásra ők is, és próbálták elmagyarázni, hogy eltévedtünk, és hogy honnan jöttünk. Végül a kaland jól végződött, a fiúk teherautóval visszavittek bennünket az erdő széléig, és én futottam szinte hazáig, hogy édesanyámnak elmeséljem, mi történt velünk. Anyu persze jól összeszidta apukámat, hiszen a történet tényleg sokkal roszszabbul is végződhetett volna – különösen a csinos lányokat nézegető, anyukám szerint „kiéhezett ruszkik" miatt. Ezt persze akkor nem értettem, de anyukám haragját látva meg se mertem kérdezni, mire gondolt.

A kaland után este, a petróleumlámpánál még játszottunk egy kicsit a „Ki nevet a végén"–nel, amit apukám is úgy szeretett – és korábban a lányoktól kapott –, majd lefeküdtünk. Másnap Juciék kitalálták, hogy mire Miska bácsi (Emi és Sári apukája) értük jön kocsival, sütnek piskótát, és hozzá az előző nap az erdőben szedett szamócából csinálnak krémet. Én ennek is nagyon örültem, mert anyukám csak kelt tésztákat meg linzereket sütött, meg zserbót, de ilyet nem. Szóval a lányok sütöttek, én

is keverhettem a tojáshabot a rugós habverővel, és kóstolgathattam a szamócás krémet, amit nagyon élveztem. Amikor végeztünk, a konyhaasztalon hagytuk a piskótát szépen feldíszítve, hogy majd csak akkor vágjuk fel, ha a Papi – vagyis a nagybátyám – megérkezik. Az ajtót behajtottuk, és elmentünk tollasozni. Később az ugrabugrálástól megszomjazva értünk vissza, elöl Sári, utána én – anyukám azt hiszem, épp az előszobát mosta föl –, és azt láttuk, hogy a szép süteményünket az ajtónyíláson bejutó legyek javában lakmározzák. Sári mérgében fölkapott egy konyharuhát és elkezdett feléjük csapkodni:

- Kurva legyek! Kurva legyek!

Anyukám végignézett a nagyon csinos, miniszoknyás, tűzvörös hajú nagylányon, hangosan elkezdett nevetni, és azt mondta:

- Hát az bizony nem lenne nehéz kislányom! De mit szólna hozzá a Papi?

Kordély Mária: A légy

Aludni szerettem volna. Nagyon meleg volt vasárnap délután, és elfogott az álmosság. Ledőltem, és egy takarót dobtam magamra alváshoz készülődve. Lehunytam szememet és már majdnem elaludtam, amikor zümmögő hang hallatszott. Hol erősebben közelről, hol távolabbról.

„A fene egye meg" – gondoltam! „Miért nem akkor jött elő ez a pimasz légy, amíg nem helyezkedtem el kényelmesen a pamlagon?" Nem moccantam. Talán a légy is aludni tér, ha én nem mozdulok! De csak zümmögött rendületlenül, sértően a fülembe.

Feltápászkodtam, kezemben a légycsapóval elindultam levadászni a legyet. Mert tudjátok, ennek a légynek esze volt. Ha én felkeltem, akkor ő elbújt. Csend lett, megszűnt a zümmögés, nehogy elinduljak feléje és lecsapjam a fejét.

Újból lefeküdtem és sunyin lehunytam a szememet résnyire nyitva hagyva, hogy lássak. Lesből figyeltem a legyet, azt a DÖGÖT. Hiszen van döglégy is, de én ma nem akartam a préda lenni!

Végre előbújt. Mivel mindenem be volt takarva, csak az arcom nem, hát szemtelenül egyből az orrom hegyére szállt. Zümm… Zümm, húzta az idegeimet, és a fejem fölött körözött, mint aki azonnal lecsap rám, vagy bombát dob a fejemre. Esküszöm, nevetett. Mit nevetett, röhögött a furfangosságán és az én tehetetlenségemen!

Nem mozdultam. Néztem a plafont. Egyszer csak észrevettem egy pókot, aki ide-oda cikázott a falon és keresett valamit. Hát persze, éhes volt. Elkezdtem szuggerálni, hogy kapja el a legyet.
Hatott. Nekilátott a pók mind a nyolc lábával a szájából kijövő fonalat hálóvá szőni, alakítani jó sűrűre, hogy a legyet megfogja.
Megint felkeltem és üldözőbe vettem a legyet. A pókháló felé hajtottam, hogy hátha belegabalyodik, és a póknak végre meglesz az aznapi ebédje, nekem pedig a nyugalmam, és talán még alhatok is egy keveset az este eljövetele előtt.

Mozdulatlan volt a levegő és a pók is, de vesztére megmozdult. A légy észrevette, és eltűzött az átlós sarokba. Rászállt a falra, kalimpált a lábával és integetett a póknak, hogy „Na, gyere... úgysem érsz utol, hiszen nem tudsz repülni!" Csúfolódott.

Ennek fele sem tréfa. Begurultam. Kiment az álom is a szememből. Fogtam a légycsapót, a másik kezemben egy törölközőt, és veszettül elkezdtem csapkodni minden irányba, hogy végre én legyek a LEGYEK URA!
Hát őt nem találtam el, de a legértékesebb vázámat levertem a szekrény tetejéről. Erre olyan dühbe jöttem, hogy még a pókhálót is lesöpörtem a falról. Babona ide-vagy oda, hogy a pókot ha agyonnyomom, nem lesz szerencsém, dühödten üldözni kezdtem, de az is elbújt egy repedésben az ablaknál.
Na, ennek is annyi. A pók sem segít, pedig már nagyon soványka volt szegény. Üres volt a bele!
Odébb mentem, hogy jöjjön elő, és imádkoztam, hogy szőjön újból csapdát a légynek, aki már igencsak elfáradt ebben a nagy hajszában.

Lassan-lassan nekilátott új hálót szőni, de most jól megfontoltan kifeszítette a hálót a sarokba, ő pedig a falon pihent és várt. A szeme kidülledt, és hallgatta a légy halk zümmögését. Minden idegszála megfeszült a várakozásban, hogy végre elkapja az ebédjét.

Közelített a légy, de sajnos felém. Nem mozdultam. Megvártam, amíg rászáll a takaró alól kidugott csupasz lábamra, és ütésre emeltem a kezemet. Élvezte a légy a játékot, mert ide-oda repdesett és „zümm" hangokat adott.

„Az anyádat!" – gondoltam. Odaálltam a falhoz, amelyen a remekbe szabott pókháló várta az áldozatát. A kis tökéletlen eszű légy kíváncsiságában persze követett – engem akart idegesíteni. Kinyújtottam a karomat, és a pókháló alá tettem. Ekkor a légy úgy gondolta, hogy megcsíp egy kicsit, de a pók ügyesebb volt. Megmozdította a hálót, és a légy belegabalyodott.
Vergődött szegény pára, de végre bevégezte.

A pók jóllakott, nekem végre nyugtom lett és pihenhettem volna – de az álom már messze elkerült.
Így végződött egy csendes vasárnap délutánom a léggyel és a pókkal. Még mindig hallom a hangját néha, és álmodom vele.

Buday Anikó: Álomölő

Mély álmomból arra ébredék,
Valami csiklandozza orrom hegyét.
Ahogy rábandzsítok, látom, hát egy légy!
Tűnj el innen, beste lelke, aludnék még,
Az álom nem ereszt, álmodnék még szépeket.

Visszahúz a meleg ágyba még egy kicsit,
De a fránya légy ismét nekem esik!
Szemez velem a gonosz galád,
Újra orrom hegyéről mered le rám.

Mosogatja szárnyát a pimasz,
Nem érdekli, hogy az orr gazdája te vagy.
Eddig tartott a türelmem,
Most van vége, csatára föl!

Ki az ágyból, elég a henyéből!
Dirrel, dúrral kipattanok,
A légynek nekirontok,
Kergetem hát körbe, körbe,
Szemem forog dühömbe'.

A beste bizony kifog rajtam,
Egy szárnyröppel tovasuhan.
Nem bírom, már feladom!
Hozom a légyirtót és lefújom.

Így lett vége szegény légynek,
Hanyatt fekve, lábai az ég felé meredve,
Most én nézek az ő halott szemébe!

Kutasi Horváth Katalin: Körüldöngött álmok

Nyüzsgő forgatag vesz körbe. Mint mikor mindössze háromnapos anyánk százszámra rakott le minket egy-egy petecsomóba. Több ezren lehettünk. Ez itt kérem egy végeláthatatlan parádé, a hiúság vására. Ki az? Ki szólít? Mi az, hogy mit keresek én itt? Egyáltalán, ki kérdezi? Meg amúgy is, kérem! Ahol piac van, ott előbb-utóbb felbukkanok én is. Mégis mi ebben a meglepő? Várjunk csak… Valaki legyeskedik még itt körülöttem? De hisz én egy magányos lény, akarom mondani légy vagyok! Csak nem a konkurencia szaglászik erre? Bánom is én, ki pimaszkodik még itt, a közelemben! Van itt elég rothadó hús, gyümölcs, sőt… mindenféle ürülék.

Csücsöríthetünk, nyalhatunk-szívhatunk eleget. Mondhatjuk, hogy szemesnek áll a világ, de a tapasztalatom az, hogy a szemtelennek még

inkább! Én csak a folyékony táplálékot vagyok képes elfogyasztani. Így előbb inkább megnyálazok mindent. De úgy látom, a ti gyomrotok szinte mindent bevesz. Simán megemésztitek a dolgokat, s ti nem a tápot, hanem a talpat nyaljátok…

Miről pusmogtok? A tífuszt, a kolerát vagy a vérhast emlegettétek? De hisz ti még nálam is veszélyesebbek vagytok egymásra, meg persze saját magatokra. Igazából nem fertőzlek jobban benneteket, mint ahogy ti fertőzitek egymást, önnön világotokat!

Vagy azon gondolkodtok, hogy egyre önzőbb emberi létetek, s mi mégis megmaradtunk mellettetek? Nem értitek, miért dongjuk körül húsotokat és álmaitokat? Vagy fáj, hogy én könnyedén szárnyalok, míg ti zuhanórepülést végeztek? Észre sem vesztek már, hisz magasabban hordjátok az orrotokat, mint ahogy én repülök… Billéreim segítségével én – veletek ellentétben – képes vagyok manőverezni, de beállhatnék Puccini Pillangókisasszonyának zümmögő kórusába is. Bár zümmögésemet legtöbbször nem halljátok meg, hisz mindig döng, dübörög valami a fületekben. Nem bírjátok a csendet. Fáj talán? A csendben esetleg körvonalazódna valamiféle gondolat, cél?

Amúgy nem is értem, mit féltitek tőlünk a területeteket! A piactér egyre bővül, eladó az egész világ, főleg az értelem! Minek az? Nincsen rá igény, az csak amolyan romlandó hulladék. De tudjátok mit? Azért is beágyazom a petéim, hasznukra válhat még a lenézett portéka, a lealjasított erény. Lárváim majd falánkan rávetik magukat. Igen, aztán majd bebábozódnak. De ti nagyobb bábbá váltok, s ez a végső állapototok. Mi még tovább fejlődhetünk bábjainkból. Kiteljesedhetünk. Ti, ha egyszer bábbá váltok, életetek végéig rángatnak majd benneteket.

Én vagyok szemtelen, mert ízlelgetem teremtett világotok? Mindent összemászkálok, igaz… Persze, mert használom kemoreceptoraimat! Csak mert meg akarom érteni, mi mire való… Fel akarom fogni haszontalan célotok...

Valójában sötétségben éltek, hisz bűnötök, lelketlenségetek beárnyékolja léttereteket. Nem látjátok, hová tartotok. Higgyetek nekem, hisz összetett szememmel 360 fokos képet alkotok rólatok. Azt hiszem, kicsit nagyobb a látóterem, mint nektek. És legalább tízszer jobb

a képfelbontásom. Tán be vagytok egy kicsit szűkülve! Nem látjátok a meg-megvillanó reményt, a fel-felvillanó emberséget. Én természetesen hátrafelé is látok. Ti viszont nem nagyon néztek vissza, és gyorsan elfelejtitek, amit átéltetek, megtapasztaltatok. Nem tanultok a múlt hibáiból. Igaz, nem tudok fókuszálni. De ti talán tudtok? Képesek lennétek rá, de olyannyira felületesek, türelmetlenek vagytok, hogy nem tudtok élni ezzel a lehetőséggel sem. Hányszor bekapjátok a legyet!

Egyébként tudjátok, hogy a fejtetőmön három pontszemem is van? Segítségükkel érzékelném irányotok és fényetek, az ész világosságát. Ha árasztanátok… Vagy kivégeztétek a gondolatokat, vérbe áztattátok, s azt én infravörösként már nem látom? Úgy látom! Azaz éppen ezért nem… Ti meg látjátok, mégsem látjátok be, ha hibáztok. Felmerül, azaz felrepül bennem:

– Most akkor legyek, vagy ne legyek? A légynek se tudnék ártani…

– Ez itt a kérdés? Hát légy!

– Legyek, ami vagyok: légy?

– Légy legyél! Legyetek, legyek! Csak én ne legyek legyetek… De mindig tudjam, mitől döglik a légy!

– Leszünk és lesztek, lett légyen nevünk: légy… Nem lesztek legyek, mindenki nyugodt legyen! Legyetek úrrá a legyeken, de ne úgy, hogy ne legyek, ha én nem lehetek, ti se legyetek! Vagy legyen más legyetek… A legyek legyenek veletek! S mi, legyek legyünk!

S miközben azon merengünk, legyek-e én, ez a körülöttem legyeskedő másik lény elintézte a kérdést intim légyott-módon, s már nem változtatunk a genetikai kódon. Lesz itt elég légy, a nyüzsgés állandósul. Mindannyian vásárra visszük a bőrünket. Tényleg különbözünk egymástól?

Kühne Katalin: Iszonyatos

Márti reggel a munkahelyére indult. A villamos nyitott peronján utazott a város egyik végétől a másikig. Ez ötvenegy évvel ezelőtt történt, amikor még az emberek fürtökben lógtak a villamos lépcsőin. Hasonló villamoskocsik voltak akkor, mint ma a kisvonatok. Falócákon ültek,

mellmagasságban voltak az ablakok, nyaranta mindegyiket nyitva tartották. A peron nyitott, kevesen fértek el a legforgalmasabb időszakokban. Munkába vagy iskolába menet-jövet sokan szerettek volna felszállni rá, így a legtöbben a lépcsőn tömörültek, a kanyarokban ki-kibillentek ugyan, de ezt még élvezte is a fiatalság. Az idősebbek megvárták a következőt. Ma a legtöbb villamos és busz légkondicionált, ami nem mindig működik, takarékosságra hivatkozva. A nyári melegben nem mindig fújja a hideg levegőt, télen pedig nem fűt eléggé, viszont az ülések kényelmesek, párnázottak. Az ablakokat nem lehet kinyitni, mert csak úgy működik a rendszer. Megváltozott a világ, senki sem szereti a tömeget, de kénytelen azzal közlekedni, ha nincs autója, se motorja, vagy ezt választja akkor is, ha van. Egészségtudatos gondolkodású, a környezetet nem akarja káros anyagokkal beszennyezni. Tisztán tartják, kulturált körülmények között mehetünk dolgozni. Belemerülhetünk kedvenc újságunkba, vagy könyvünkbe, így hamarabb elrepül az idő. A megállókban néhány percre kinyílnak az ajtók, beszállhatnak a legyek, méhek, szúnyogok vagy a mezei poloskák is az utasokon kívül. Őket azonban könynyen eltávolíthatjuk, hiszen innen nehezen tudnak elmenekülni.

A fiatal lány alig várta, hogy leszállhasson, mert félt, hogy elkésik. Nem vette észre, hogy a blúza alá került egy mezei poloska. Amikor beért munkahelyére, érezte, hogy valami motoszkál a vállán. Köszönés nélkül azonnal beszaladt az öltözőbe, lekapta magáról a blúzát. Borzasztó bűz csapta meg az orrát. Megtalálta a poloskát, de nem örült neki, ellentétben a nyomozókkal, amikor a telefonkagylóban vagy a csillárban ráleltek a lehallgató készülékre, amit erről a rovarról neveztek el. Zsebkendőjével megmarkolta és kidobta az ablakon. A mosdóban sokáig tisztálkodott, nehezen tért magához, annyira iszonyodott, hogy az ájulás kerülgette. Még otthon este is érezni vélte a szörnyű szagot.

Gyermekkorában falun nyaralt nagyszüleinél, a környéken sok állatot tartottak, disznót, csirkéket, libákat, így sok volt a légy. Ma is emlékszik arra, hogy nagyanyjáék hogyan védekeztek a legyek ellen. Minden helyiségben hosszú ragasztós csíkok függtek, azokon fejezték be életüket ezek a rovarok. Ez undorító volt számára. Akkor még nem léteztek szórófejjel ellátott rovarirtók, amelyek ma veszélyesnek tekinten-

dők, elpusztítják a legyeket, méheket, de különben sem ő dönthetett ebben, hiszen egy gyermek nem szólhatott bele a nagyok dolgába. Ennél még inkább zavarta, ha nagyapja a konyhaasztalon, ebéd közben a légycsapót használta. Jól nevelték, és nem állhatott fel onnan Márti, mert amíg mindenki be nem fejezte az ebédet, ott kellett ülni. Igyekezett máshová nézni, de hallotta a hangot, egészen elment ilyenkor az étvágya, bármilyen ínycsiklandó ételt raktak elé.

A harmadik iszonytató történet egy könyvtárban fordult elő. Hallotta, hogy a nyitott ablakokon át egerek is betévednek az olvasóterembe. Nagy hőség volt, ezért minden ablakot kinyitottak. Ott ült egy asztalnál, elmélyülten olvasott, amikor azt érezte, hogy valami a szandálján motoz. Nagyot toppantott, azt hitte, egér van a lábán, vagy egy légy mászkál rajta. Lenézett lábára, annak örült, hogy nem egér volt, de a méhcsípést szívesen elkerülte volna, de nem tudta. Hirtelen erős fájdalmat érzett, egy méh beleszúrta fullánkját. Azonnal kiszakította, de a méreg bennrekedt, és egyre terjedt. Este gyalogosan indultak Bánkútra, hogy részt vegyenek egy különleges eseményen, szarvasbőgést akartak hallgatni. Édesapja, nagynénje és nagybátyja kíséretében, szuszogva, lassan haladtak felfelé. Végig sántikált, mert bokája egyre nagyobbra dagadt és fájt. Felértek a menedékházba, az ebédlőben megették a magukkal vitt szendvicseket, majd szobájukban lefeküdni készültek. Éjjel 11 órára tervezték azt, hogy sétálnak egyet az erdőben, talán a közelben hangzik majd fel a barcogás. Addig pihenni akartak. Alighogy lefeküdtek, papírzörgésre lettek figyelmesek. Felkapcsolták a falilámpát, a szemeteskosárban meglátták a zaj okozóját, egy kis szürke egérkét. Márti szólt a gondnoknak, hogy ő az ebédlőben szeretne maradni. Ő határozottan válaszolt: "Ott nem tartózkodhat, mert éjszakára bezárjuk. Menjen a szobájukba!" Márti ekkor egérirtót kért, de ezt is elutasította, mondván: "Minden menedékház tele van egérrel, hiába tömjük be a lyukakat, ahol bejönnek, újra és újra kirágják. Ez itt így természetes."

Édesapja és nagybátyja újságpapírt tépkedett, sodort, letérdeltek a lyukak elé és próbálták az összeset betömködni. Fél órán át hajlongtak, nem volt elég a 20 km-es út felfelé menet, még itt sem pihenhettek.

Márti szégyenszemre a felső ágyon vizesruhába bugyolált lábát kímélte, amíg az "öregei" tüsténkedtek. Amikor végeztek, lefeküdtek ők is, elálmosodtak, hamar el is aludtak. Márti nem kapcsolta le a lámpát, attól félt, hogy álmából arra ébredne, hogy az arcán sétálgat egy egér. Egyszer csak azt látta, hogy a székeken maradt hátizsákokon fel-alá mászkál egy kisegér. A magasból nézve, távolról végképp nem volt félelmetes, nagyon is aranyosnak tűnt a kis fickó, orrocskájával végigszagolgatta a pakkokat, biztosan érezte a tepertős pogácsa illatát. Még élvezte is a látványt, csak azt sajnálta, hogy a hosszú út után a kis öregek mennyit fáradtak miatta. Lelkiismeret-furdalás gyötörte, és azon gondolkodott, hogyan fog feldagadt lábbal botorkálni az éjszaka sötétjében az ösvényeken. Csörgött az óra, elérkezett az idő, hogy kimenjenek az erdőbe. Felébresztette társait, elindultak. Szerencséjükre a hold világított. Szerencsétlenségükre viszont csak egyetlen bikát hallottak, azt is távolról. Másnap tudták meg barátaiktól, akik szintén kinn voltak, hogy aznap este a Bükk déli oldalán barcogtak. A nehézségek ellenére emlékezetes maradt ez a túra. Ez is nagy élmény volt, de még nagyobb volt egy másik, amikor Máriabesnyőn kimentek nagybátyjáék háza mögötti dombra. Ahogy felfelé sétáltak az őszi éjszakában, szinte minden égtájról hallatszottak a bőgések, egészen közelről. Másnap reggel Márti unokatestvére kisfiának mesélt. Peti éppen dolgát végezte a megfelelő edény fölött, amikor Mártihoz fordult, és azt mondta: "Májtikám, nagyon szejetlek!" Ez azért volt különös, mert addig csak két szót tudott: "Mama" és "Apa". Ez akkora megtiszteltetés volt, hogy az első szavai között őt szólította meg. Igaz, előző délután a szekrény oldalán órákig tologatták együtt a kis matchboxokat, amit mindketten nagyon élveztek. Peti talán ezt köszönte meg így, amit Márti sohasem fog elfelejteni.

Márti felnőtt, már nem zavarják ezek a rovarok, de azért jobban szereti, ha a szabadban szálldosnak, mert ott a helyük. A természet lágy ölén sokszor tartózkodik, szinte minden vasárnap kirándul barátaival, amikor egy tisztáson napozik, vagy a fenyők alatt pihen a fűben, szívesen figyeli a hangyák, méhek életét. Nevetségesnek tűnik korábbi félelme. Lakásában az ablakokra szúnyoghálót tesz, így nem tudnak be-

jutni. Ha mégis nyitva marad az ajtó, ügyesen megfogja és óvatosan kiereszti őket. Gyermekeivel, unokáival együtt hosszú perceket tölt el azzal, hogy nézi, hogyan cipelik terhüket a rovarok, hogyan ugrálnak a békák, az avarban hogyan zörögnek az egerek. Ez itt természetes, őt sem bántják, ezért ő sem zavarja el őket, mert ez az ő birodalmuk.

Holécziné Tóth Zsuzsa: Elcserélt szolgálat

Vannak történetek, amelyek „csak úgy utolérnek". Ilyen volt a poloskás is, melyet ma este hallottam a férjem barátjától, aki a vasúton dolgozik, és nagyon szeret vicceket meg történeteket mesélni. Többek között arról mesélt, hogy mielőtt táppénzre került, be akarták osztani a Szombathely-Budapest útvonalon egy ún. Taurus gépre - egy olyan útvonalra, amelyhez pár hónappal a nyugdíjazás előtt már nem fűlött a foga. Ez a csodás villanymozdony óránként 16o kilométerrel hasított, és volt nappali meg éjszakai szolgálat is rajta – de ez utóbbinál Pesten kellett volna éjszakázni. Mondta a vezénylőtisztnek, hogy ő bizony szívesen átadná ezeket a szolgálatokat egy fiatalnak, aki szeretne hasítani 16o-nal az éjszakában, osszák őt inkább olyan szolgálatba, ahol egy mellékvonalon szép lassan eldöcögi ezt a pár hónapot. A csere sikerült is, az ifjú kolléga még meg is köszönte, főleg, amikor kiderült, hogy az éjszakát nem a mozdonyon bóbiskolva kell tölteni. Azért nem, mert bár megszüntették a Keletiben a „laktanyát" – vagyis az ilyen szolgáltok esetére fönntartott vasúti szállást –, helyette az állomás közelében, egy egyházi üzemeltetésű panzióban béreltek szobát az esti és másnap reggeli szolgálat között legalább hat órát pihenéssel töltő vasúti dolgozók számára.

Szóval a csere létrejött, a fiú ment: előbb két nappali, majd egy éjszakai szolgálatba, aztán eltelt vagy négy hét, mire újra találkoztak.

- Na, fiam, milyen volt az éjszakai szolgálat? Jóformán azóta nem láttalak, hogy cseréltünk, már épp gondoltam, talán összeszedtél valami menyecskét ott a pesti éjszakában, és felköltöztél?

- Jaj, Bandi, bárcsak az lett volna! Képzeld el, most jövök vissza a táppénzről, azért nem láttál azóta. Azon a szép szálláson, aminek úgy örültem, reggelre lett a karomon két csípés. Még gondoltam is zuhanyozás közben, mi a fene lehet ez, de aztán kezdődött a szolgálat, hát el is felejtettem. Ahogy most visszaemlékszem, útközben is viszketett párszor, de hát vezetés közbe' ki figyel erre. Hanem aztán amikorra hazaértem, a két csípés helye kivörösödött, és már akkora volt a folt, hogy összeért – pedig legalább húsz centire volt egymástól. Gondoltam, most menjek el vele a bőrgyógyászatra? Vettem inkább a patikában valami kencét, és hazamentem. De amire hazaértem, és be akartam kenni, már kezdett felhólyagosodni, és egyre jobban fájt. No, gondoltam, reggel mégis elmegyek az orvoshoz, mert ez így nem lesz jó. Hát ne tudd meg! Reggelre az egész felhólyagosodott és vizenyős lett, és úgy égett, mintha leforráztam volna. Megyek az orvoshoz, ülök vagy négy órát a bőrgyógyászaton, mire sorra kerülök egy baba kis doktornőnél. Nézinézi a kezemet, látszik, hogy tanácstalan. „Emlékszik rá, hogy megcsípte valami?" – kérdezi végül. Mondom neki, hogy nem, mire előveszi a nagyítót és azzal nézi, majd átmegy a másik szobába, és visszatér egy öreg doktorral. Azt mondja az öreg, alighogy ránéz: „Van maguknak otthon ágyi poloskájuk?" Azt hittem, hanyatt dobom magamat! Dehogy van doktor úr – mondom aztán neki –, nekünk még legyünk sincs, nemhogy poloskánk! De az öreg csak nem hagyja: „Aludt valahol mostanában idegen helyen?" No ekkor bevillant, hogy te jó isten! Hát a panzió, amibe' aludtam múlt éjjel! Nagyon mérges lettem, mondtam a doktornak, hogy jártam. Azt mondta, higgyem el, ezt komolyan kell venni, felírt egy rakat gyógyszert, meg kenőcsöket – de már akkorra zsibbadt is a karom, meg egyre jobban égett. Három hét volt, mire kikezeltek belőle.
- Hát, komám, te jól megjártad. Aztán mit szóltak a vasúton? Elismerték munkahelyi balesetnek?
- Ugyan, dehogy, amikor rákérdeztem, csak röhögtek rajtam, hogy jó, hogy nem a tripperkezelést akarom elszámoltatni velük… de most hallottam, hogy azóta még vagy hárman így jártak ott a szállón, így aztán most felmondták a szerződést a panzióval: adják el a poloskás szobájukat másnak!

Dobrosi Andrea: Lajos, a légy

Lajos bariton volt, mindig csak zümmögött,
az ablak vagy az ajtó előtt és mögött,
a csillár felett vagy épp a csillár alatt,
azon dörzsölte meg a fáradt lábakat.

Lajos nem volt maradi, sem patrióta,
simán felszállt ő a falra, a plafonra,
Picassót, Rembrandtot, Munkácsyt is köpött,
vonzották őt még a WC-k, a függönyök.

Lajos a bűzt egyenesen preferálta,
kalandból mégis rárepült a virágra,
éjjelente is bomló húsról álmodott,
ahogy azon otthagy majd egy-két lábnyomot.

Lajos egy nemes lény volt, ki nem szívbajos,
nem zavarta, ha az étel mondjuk szagos,
ha vérben ázott éppenséggel a tyúknyak,
de reflexből utálta a légycsapókat.

Magyar Eszter: A légy

Ötezer évvel korábban

A szellemváros közelében néhány szakadt kabátba, pokrócba burkolódzott, lesoványodott ember verődött össze. Lehettek talán hatan, heten? Élelmet keresgéltek, mikor véletlenül egy szupermarket maradványaira bukkantak. Hónapok óta fagypont alatt maradt a hőmérséklet, mert a Napot eltakarta a robbanás és a tűz nyomán keletkezett füstfelhő. A túlélők egy-két rovaron kívül nem találtak állatokat, ahogy növényeket is csak nyomokban fedeztek fel. Eleinte azt gondolták, hogy együtt könnyebben boldogulnak, de hamarosan kiderült, minél több az

éhes száj, annál esélytelenebb a túlélés. Nekiestek a raktárhelyiségben és az eladótérben felborult polcokon lévő élelemnek. Eszelősen kapkodták fel a földről a zacskós, dobozos ételeket és tömték magukba, míg össze nem marakodtak egy finomabb bonbonon. Bőven jutott mindenkinek a zsákmányból, de a megpróbáltatások felszámolták józan eszüket. A karikás szemű, beesett arcú, fiatal fiú zsebéből hirtelen pisztolyt rántott elő és ráfogta társaira.

- Húzd meg a ravaszt, kölyök! Csak szívességet teszel vele – kiabált rá egy középkorú, magas férfi. Az erősködő villogó szemekkel hadonászott tovább a fegyverrel, de nem sütötte el.
- Mindenki hátra! – próbált keménykedni, de a többiek nem törődtek vele.
- Az összes ételt lefoglalom. Tőlem kaphat, aki kér – fenyegetődzött a pisztollyal.
- Mit képzelsz magadról, te kis nyomorult! – szólt rá az előbbi férfi megindulva felé, nem törődve fenyegetésével.
- Abbahagyni a zabálást! – lőtt a levegőbe a fiú, de akkor már ketten is ráugrottak. A háttérben maradó három nő sikítani kezdett. Egyikük kissé meggörnyedve a fájdalomtól, gömbölyű hasa köré fonta a karját.
- Takarodj! – lökték odébb a lefegyverzett lázadót, ahogy vérző arccal feltápászkodott. – Rosszabb vagy, mint a kannibálok.
- Engem nem fog senki megállítani! – ordította torkaszakadtából, de rá sem hederítettek, figyelmük az állapotos asszony felé fordult.
- Mit akartok a degenerált lotyóval? Valami sugárfertőzött mutánst fog szülni. Mind meg fogtok dögölni! – vagdalkozott utoljára, mielőtt beletörődve vereségébe elindult, maga sem tudta hová és miért.

Az állandó sötétségben, a kietlen tájon egy-egy megfagyott tetem körvonalai rajzolódtak ki. Kimerülten, elkeseredetten, céltalanul botladozott. Néha mintha legyeket látott volna a levegőben, ami ebben a hidegben valószínűtlennek tűnt. Mégis megesküdött volna rá, hogy a halottak közelében nem először vette észre őket. Az is megfordult a fejében, hogy csak a téboly játszadozik vele, légy képében repked körülötte, mielőtt lecsapna rá.

A hetvenegyedik században

A tudományos konferenciára érkezőkkel teljesen megtelt a gigászi méretű terem. Nem csoda, hiszen a téma az egész társadalmat mélyen érintette. Sürgősen meg kellett tárgyalni, hogyan tudnának hathatósabban védekezni a járvány ellen. Eddigi kísérleteik mind hiábavalónak bizonyultak, hogy teljes mértékig helyreálljon az egészség, ne forduljanak elő újabb fertőzések. Felvették a harcot a pusztulást hozó, halálos kór terjesztőivel szemben, történelmük, kultúrájuk, kemény munkával elért eredményeik, sőt fajuk fennmaradása múlt a sikeren. Egyes területeken már évek óta nem találkoztak a betegség okozóival, de helyenként még mindig felütötte fejét a ragály. Az utóbbi napokban pedig aggasztó híreket kaptak, a jelentések eddig ismeretlen példányok megjelenéséről készültek, a kutatók, orvosok szélsőséges esetekről szereztek tudomást.

Robotok szolgáltak fel a teremben üdítőket, ellenőrizték a hőmérsékletet, gondoskodtak a megjelentek kényelméről. Miután mindent rendben találtak, megkezdődött a tanácskozás.

Elsőként egy idősebb, elismert szaktekintély jelentkezett szólásra, ami az intelligenciának ezen a szintjén lehetővé tette a telepatikus gondolatátvitelt.

- Mint ismeretes, a legvalószínűbb az a feltételezés, hogy fajunk eredete az ősrobbanásig vezethető vissza. Mai napig nem tisztázottak részleteiben a körülmények, csak az bizonyos, hogy új életformák alakultak ki, s ha létezett is előtte élet bolygónkon, az valami oknál fogva teljesen kipusztult. Elképzelhető, hogy mi magunk is akkor kezdtünk rohamosan növekedni, jelenlegi külsőnk attól az időponttól származtatható, mikor a robbanás bekövetkezett. Azt tudjuk, hogy rajtunk kívül más intelligens élőlények nem lakják világunkat. Nem kell hangsúlyoznom, mekkora felelősség terhel bennünket. Egy olyan csodálatos közösségben élhetünk, ahol a közösség minden egyes tagja egyformán, tudásához, képességeihez mérten veszi ki részét a munkából. Ugyanakkor népünk boldogan gyakorolja legfontosabb alaptörvényünk biztosította jogát, az egyenlő mennyiségű, éltető nektár fogyasztását. – Az előadó még hosszasan ecsetelte minden

ízében tökéletes világukat, majd átadta a pódiumot kollégájának, egy ugyancsak nagy tudással bíró régész-történésznek.

- Csatlakozom az előttem szólóhoz, kutatásaink, ásatásaink során a fellelhető, igen kevés leletből valóban egy ősrobbanásra tudunk következtetni. Nevezhetjük atomrobbantásnak is, amiről egyes, merészebb nézeteket valló társaink azt állítják, hogy éppen az ember, vagy tudományos nevén nevezve a homo sapiens okozta volna. Nem szeretnék szélsőséges irányba elhajlani, és teljesen biztosat nem tudhatunk, de újabb olyan bizonyítékok kerültek elő, amik abba az irányba mutatnak, hogy ez a feltételezés helytálló lehet. Elképzelhető, hogy az ember saját maga tette lakhatatlanná, az addigi emberi életre alkalmatlanná a bolygót. – Ennek a felfedezésnek a lehetősége is bővebben kifejtésre került, mielőtt egy biológus vette volna át a szót. A teremben ekkor tetőfokára hágott az érdeklődés, tisztában voltak az előadó kártevőkkel szemben elért eredményeivel.
- Szeretném elmondani, hogy szellőzőberendezéseinket folyamatosan fertőtlenítjük a szaporodás meggátolására, a kifejlett egyedek irtására nagy figyelmet fordítunk. Az elfogott példányok közül néhányat laboratóriumi körülmények között megfigyelve azt tapasztaltuk, hogy valamilyen, számunkra ismeretlen hangot adnak ki, egymással is azon az érthetetlen mormogás–, morgásféleségen kommunikálnak. Kísérleti céllal létrehozott, szigorúan ellenőrzött településünkön élő családoknál pontosan érzékelhető az alacsony szinten megrekedt, fejlődésre képtelen értelmi és érzelmi szint. Ne hagyjuk, hogy beférkőzzön tudatunkba a rombolás ösztöne. Főként tapasztalatlan fiataljainkat próbálják behálózni, megfertőzni. Ez a legkártékonyabb, egyben a legmakacsabb lény, amivel valaha találkoztam. Ha felüti valahol a fejét, akár halált is okozhat. Terjeszti az irigységet, az önzést, féltékenységet, önteltséget, önértékelési hibákat, butaságot, lelketlenséget, hatalomvágyat és még sorolhatnám a számtalan veszélyt, ami leselkedik ránk megjelenési helyeiken. Kísérletet tettünk a kiirtásukra, de sajnos nem járt sikerrel. Szívós, erőszakos fajta. Tisztelt hallgatóság! Vigyázzunk egymásra, mert jólétünk, egyenlő esélyeink, szabadságunk, kulturális értékeink mehetnek veszendőbe!

Veszélyben a béke, a szeretet, az egyenlőség! – A hatásos befejezés után szünet következett, mozgolódás támadt a hallgatóság körében, egy részük a városméretű üveggömb kellemes, meleget árasztó, mesterséges Nappal fűtött és bevilágított teraszára ült ki pihenni.

Néhányan élvezték a lazítást, kinyújtóztatták négy-öt méteres, ízelt lábaikat, mások csoportokba verődve adtak hangot aggályaiknak, cseréltek gondolatokat az elhangzottakról. Egyszer csak halk zörejre lettek figyelmesek, ami a szellőztetőrendszer felől érkezett. Egy, a méreteivel még közülük, óriás legyek közül is kitűnő példány reagált először az egyre közeledő zajra. Mind a kilenc szemével rámeredt a szellőztetőnyílást takaró rácsra, ami a következő pillanatban a földre huppant, nyomában egy valamikori emberre hasonlító, összetöpörödött kis szörnnyel együtt.

Nézzenek oda! – kiáltott fel dühösen – Még itt is megjelenik! Ez már mindennek a teteje! Tegnap minden létező helyet befújtunk a legújabban kifejlesztett irtószerrel. Kénytelen vagyok a hagyományos módszerhez folyamodni. – Leakasztotta a falon függő embercsapót, és leütötte a betolakodót, miközben azt zizegte: – Nesze neked, homo sapiens!

Kutasi Horváth Katalin: Légy résen!

A minap (épp tegnap)
Megláttam egy legyet,
Azon gondolkodtam,
Gyakoroljak kegyet?
Néztem, milyen nemű.
(Rovartudós vagyok.
Tudtam, mit érezhet,
Hisz jönnek a fagyok.)
Ekkor megszólított,
Vagy nem jól hallottam?
(A jó szóra ekkor
Kevésbé hajlottam…)

– Mi lehet ez, kérem?
– Alighanem üveg,
Ilyen esetekre
Kéne a szemüveg…
(Muszáj volt ugratnom,
Az járt a fejemben,
Mily' szépen mutatna
A gyűjteményemben.)
– Nem volt ez itt eddig,
Hogy került hát ide?
Engedjen ki, kérem,
Ha lehet, izibe'!
Nekimentem többször,
S bár kemény a fejem,
Mégis kezdem unni,
Bár megvár a nejem…
Nyalogattam sokat,
Légypiszokban gazdag,
Nem olyan ízletes,
Mint egy mézesmadzag…
– Nem értem én, öcsém,
Ily' hamar felejtesz?
Ha én nem vagyok itt,
Csak rabtáncot lejtesz?
– Miért is tegezel?
Én sem magázlak hát,
De nevedet szépen
Imámba foglalnám,
Hogyha megmutatnád,
Merre is repüljek,
Nem várnám meg itt bent,
Hogy bajba kerüljek.
– A légycsapó hangja
Nem tetszene neked?

Potrohodat félted?
Formás kis feneked?
– Ferde hajlamú vagy?
Gyanús ez már nagyon!
– Szakmai ártalom.
(Nem üthetlek agyon…)
– Cukros vízbe essem,
Ha ifjan kell halnom,
Jóindulatodat
Sikerült kicsalnom?
– Ezek szerint tudod,
Mitől döglik a légy,
Mutatom az utat,
Nagyon óvatos légy!
– Mit kívánsz cserébe?
Mit adhatnék neked?
– Ugyan, öcsém, hagyd el,
A torkod bereked…
– Haszontalan vagyok?
Netalán mihaszna?
Számításaiból
Mindenki kihagyna?
– Ugyan, ne sértődj meg,
Menj utadra szépen,
Nem lesz kíméletes,
Itt a feleségem!
– Megyek is azonnal,
Szprét láttam kezében,
Éppen rám emelte.
Méreg volt szemében.
Csapkodott egy ronggyal,
Majd huzatot csinált,
Egyre csak szaladgált,
Felettébb irritált…

– Ne beszélj már annyit,
Vesztedet akarod?
Osonj itt ki szépen,
Hadd lássam a farod!
(Kirepült a szárnyas,
Szót fogadott végre,
Nagy csend lett hirtelen,
S felnéztem az égre…
Mögöttem állt nejem,
Mondta a magáét,
Szidta a legyeket.
Ilyen hacacárét!
Akkor úgy éreztem,
Kirepülnék én is,
Hogy fogom ezt tűrni?
Leszek én még vén is!
Egyre házsártosabb
Lesz az én asszonykám,
Most is zsong a fejem…)
– Várj csak, édes komám!
Szárnyakat növesztek,
Torom, potrohom van,
Azonnal követlek!
Jobb a rovarélet,
Ízeltté lesz lábam,
Szemem összetettebb,
zsugorodik májam.
Zümmögni is tudok,
Billérem is van már,
Feleségem unom,
Túl rövid a kantár.
(Át is alakultam,
Lássatok hát csodát,
S boldogan otthagytam

A zsémbes asszonykát.
Kirepültem én is
A mutatott résen,
Nagyon jól sikerült
Próbarepülésem.)
– Hohó, édes komám,
Mégis segíthetek?
Hasznodra leszek hát,
Meglegyesítelek!
(Így lettem én része
A légynemzedéknek,
Örök tanulságul
Az asszonynépségnek…)

Varga Katalin: Zümi napjai

Eddig volt a biztonságos sötétség, meg a meleg. Most nagy a fényesség. Sokan vagyunk. Ő lenne a mamám? Gondoskodva dong körül.
Nagy zúgással most repült el egy nagy LÉGY. Ő a papa. Mert mi legyek vagyunk ám!
Nekem is vannak szárnyaim. Már ha annak lehet nevezni ezeket az átlátszó, vékony kis valamiket, itt a törzsem két oldalán. Meg vannak lábaim is. Meg sem tudom számolni őket.
Ma volt az első gyakorlás, repülésben. Egész ügyesen megy már. Csak úgy zizegnek az aprócska szárnyaim!
Felrepültem a plafonra is. Nahát, nem is esem le! Tapad a sok lábam.
Rárepülök a tükörre, kicsit síkos. Látom is magamat. Nahát, milyen picike vagyok!
Valaki hesseget. Összecsapja a kezeit, mert ezek nem lábak. Anya zümmög: „Vigyázz, fiam, az emberektől tartani kell!”
Kirepülök egy másik helyiségbe. Csábító illatok fogadnak. „Ez hús” – zümmögi a mama. Van itt kenyérmorzsa is. Meg itt is hessegetnek. Juj, majdnem elkapott ez az ember!

Nyitva van az ablak. Nem állja utamat az a fényes valami, ami nem tükör. Átlátok rajta.
De most nyitva van. Kirepülök, hiába figyelmeztet a mama.
Süt rám onnan fentről valamilyen sárga, sugárzó, meleget adó gömb. Minden érdekel. Mama utánam repült. Mondja mindennek a nevét. „Az a Nap" – mondja. „Ez itt a fű, itt meg a virágok."
Itt is vannak repülő társak. De ők sárga csíkosak, hangosan zümmögnek. Belebújnak a virágokba. De ők nem legyek. „Méhek" – zümmögi a mama. „Vigyázz velük, csípnek'"
Csípni én is tudok, gondolom. Na, majd legközelebb bemutatkozom nekik.
Visszarepülünk a házba. Mama jajveszékel. Két testvérkém fekszik lent a konyha kövén. Nem mozdulnak. „Meghaltak?" – kérdezem sírósan.
„Ne menj oda, ne érj hozzájuk!" – figyelmeztet.
„Nézd csak – repül egy polchoz – ez a doboz halálos nekünk. Ha ebből kifújnak valamit, akkor mi abba belehalunk."
Megjött a Papa. Húzza a lábát, az egyik szárnya furcsán áll. Kiderül, egy nagy dögléggyel harcolt. Húst akart hozni nekünk. De az a nagy légy nem hagyta.
Éhes vagyok. Itt hagytak az asztalon egy süteménynek nevezett finomságot. Hárman repülünk rá, élvezzük a finom falatokat.
Ajtót nyitnak, s mi elrepülünk.
Mama elmeséli, nem csak az ember az ellenségünk. Van egy távoli rokon. Hosszú lábai vannak, valamilyen hálót sző. Ha abba belerepülünk, élve nem kerülünk ki onnan. A nevét is tudja. Póknak hívják.
A kalandos nap után mély álomba merülök.
Telnek-múlnak a napok, hetek, hónapok. Már felnőtt légy lettem. Sajnos egyedül maradtam.
Papával végzett az a doboz. Mamát agyoncsapták az emberek.
Nekem van már egy párom. Nagyon csinos légykisasszony.
Éhes vagyok. Mielőtt ideér a párom, ennem kell valamit.
Sehol egy ember. Az asztalon izgató illatokat érzek. Ott van nyitott tetővel egy üveg, benne sárga, sűrű, édes valami.
Odarepülök, belemélyesztem a szívókámat. De jaj, belecsúsztam! Már mindenem ragad. Húz lefelé ez az édes jó. Segítség, megfulladok!

De éppen jókor ér ide a párom. Kiránt engem, alig kapok levegőt. De megmenekültem. Megmentett ez a drága.
Lenyalogatjuk egymásról ezt a majdnem gyilkos anyagot, aminek a nevét tudja a párom. MÉZ.
Minket nem lehet legyőzni – gondolom –, mi harcos legyek vagyunk!

Mihók Katalin: Napi cukiság

Ő itt Poloska, nagyjából 2 centi tömör bűzbomba. Nagyon szereti az osztályunkat, mert mindennap meglátogat minket, és örömében még repked is. A poloskák „sajnálatos" módon elhaláloznak, de mindig beugrik egy másik helyettesítésnek, így sose vagyunk izgalom nélkül az iskolában.
Ugyanitt poloskavadász-vállalkozás indításához keresünk további embereket.
Ha te is szeretnél egy jó csapatban dolgozni, várunk szeretettel a D202-ben.
Feladat: A teremben élő poloskák levadászása és megsemmisítése.
Fizetés: Pénzt sajnos nem kapsz, de tapasztalatot annál inkább, vagy esetleg egy IKSZ-órát tudunk felajánlani.
Keresd a „Bogaras lányt" a D202-ben, és hozz magaddal sok-sok zsebkendőt és még több embert!

Dobrosi Andrea: Illegalitásban

Mi ez a dömping, emberek,
ez a lapos és zöld tömeg?
Az ablaküvegen mászik,
vagy a nagyszobaszőnyegen,

nem lóg nélküle a függöny,
magát vonszolja a tükrön,
de nincs nélküle csempe sem,
vele naponta megküzdöm.

Most taposnálak laposra,
te, panelmigráns poloska,
de a bűzöd nem bűvköröm,
nem bukom én a szagodra.

A hajlékomból kizárlak,
semmint, hogy rólad vitázzak,
búcsú puszim WC-m hozza,
azzal csókolom a szádat!

Boda Zsófia Borbála (Buksi): Az orosz poloska

Poloska, mi tán
Oroszka, avagy
Bolondka néha,
Tétova, és csak,
Ki hallgat, vajon
Mit hallhat?
Dalokat,
Nótákat,
Zajokat…

Győri Nagy Attila: Esti mese

Eszter odaért az óvoda kerítéséhez, és a hinták mellett megpillantotta Áronkát két másik kisfiú társaságában. Láthatóan el voltak foglalva valamivel, így kíváncsian közelebb ment hozzájuk. Megborzongott attól, amit látott. Kisfia kezében egy megtermett házilégy kapálózott, és éppen maradék szárnyától szabadították meg. Utána következtek egyesével a lábai, de ez már sok volt neki. Nem akarta nagyon leszidni gyermekét, ezért mosolyogva köszönt nekik, majd megkérte őket, tapossák agyon a szerencsétlent. Hazafelé azon tűnődött, mitévő legyen. Tudta, a tiltás sokat nem ér a gyerekeknél és ő maga is úgy vélte, ez csak amolyan szórakozás nekik, nincsen benne rosszakarat. Elhatározta, valahogyan rávezeti fiát az élet tiszteletére.

Az este a szokásos mederben folyt: közös vacsora, majd fürdés és fogmosás után jött a mindennapi esti mese. Szerették ezeket a közös pillanatokat, bár Eszternek igencsak össze kellett szednie fantáziáját az újabb történetekhez. Néha megpróbálkozott egy-egy klasszikussal, de pechére Áronka azonnal szólt, hogy azt korábban hallotta. Az öszszes otthoni mesekönyvön végigment már, így ez állandó kihívás volt. De nem ma. Ma ugyanis pontosan tudta, miről fog szólni a történet.

- A mai mese címe: A légyherceg esküvője. Kényelmesen fekszel?

- Igen, mondhatod.

- Légyország uralkodójának fia nagykorú lett, és eljött az ideje, hogy átvegye a trónt. Kristóf, mert így hívták, szeretett volna éppen olyan jó uralkodó lenni, mint édesapja és nagyapja. Kiskora óta erre nevelték, ő pedig szorgalmasan készült országuk vezetésére. Hosszú évtizedek óta békességben éltek többezer alattvalójukkal, a népük hálás volt nekik a jólétért. Már csak egy feladata maradt, megtalálni a megfelelő királynőt feleségnek, ezért elhatározta, álruhát ölt és olyan lányt keres, aki saját magát fogja szeretni, nem a rangját. Így is tett, fogta hátizsákját, elbúcsúzott szüleitől és elindult a végtelennek tűnő mezőkön. Sok szép helyen fordult meg, csodálta országuk szépségét, a rengeteg virágot, a friss levegőt, a gyönyörű erdőket. Egy kis patakhoz ért, aminek megörült, mert kulacsából éppen kifogyott az innivaló, így feltöltötte,

miután jóízűt kortyolt a kristálytiszta vízből. Megfordult, hogy folytassa útját, de hirtelen megpillantott egy csodaszép lányt, aki akkor ért oda. Tünde rámosolygott, belemerítette kis vödrét a patakba, majd megpihent egy lapulevélen. Kristóf összeszedte bátorságát, megszólította és felajánlotta neki segítségét a vödörcipelésben. Együtt nemsokára elértek a lány szüleinek házához, akik felajánlottak neki éjszakára egy szobát. Kristóf semmit se árult el úticéljából, csak élvezte a család társaságát. Az egész estét végigbeszélgették, jókat kacagtak együtt, majd nyugovóra tértek. A bőséges reggeli után rájött, milyen rengeteg tennivaló is van a ház körül, így felajánlotta segítségét, és örömmel dolgozott a kiskertben és az udvarban. A szülők nem győztek hálálkodni, Tünde se tudta, hogyan köszönje meg, csak hordta neki a finomabbnál finomabb házi ételeket. Így telt el az egész nap, majd a következő és az azutáni. Mikor mindennel végzett, már szinte családtagnak számított. Megvárta este, hogy a lány elaludjon, és kiment a konyhába. Mindent elmondott a szülőknek, megkérte a lányuk kezét és megígérte, hogy szeretni fogja Tündét, míg a halál el nem választja őket. Mindenki boldog volt, csak a lány nem tudott semmiről, de Kristóf meglepetésnek szánta a lánykérést, így korán kelt és búcsú nélkül visszasietett a palotába.

- Azért elbúcsúzhatott volna - szakította félbe Esztert kisfia.

- Nem akart ő búcsúzkodni, az volt a terve, hogy az egész családot felköltözteti a várba. Királyhoz méltóan akart visszatérni, díszkísérettel. Már félúton járt, amikor hirtelen elsötétült előtte a világ. Egy óriás állta útját, aki könnyedén felemelte őt és nézegette, forgatta. A herceg kiabált, kapálózott kétségbeesésében, de ez egyáltalán nem zavarta a behemótot. Aztán megtörtént a tragédia. Egy hirtelen mozdulattal a szörny kitépte az egyik szárnyát. A fájdalma elviselhetetlen volt, megszédült, majdnem elájult, de egy újabb fájdalom észhez térítette. A másik szárnyát is kitépték, ő pedig leesett a földre. Próbált elszaladni lábacskáin, de akkor újra elkapta és ismét a levegőbe emelte. Az óriásnak hatalmas, vastag ujjai voltak, de mégis meg tudta fogni velük az egyik lábát, amit nevetve szintén kitépett a helyéről. Kristófnak ekkor szűnt meg a világ, lehunyta szemeit és a kedves Tündére gondolt, majd az országára, ami uralkodó nélkül marad, majd a szüleire, akik elveszítik

egyetlen gyermeküket. Patakokban folytak a könnyei, és már csak azért imádkozott, hogy minél gyorsabban érjenek véget a szenvedései.
Eszter észrevette a könnyeket Áron szemében, adott egy puszit a homlokára, betakarta és jóéjt kívánt. Lekapcsolta kisfia szobájában a villanyt, majd csendesen távozott. Ő megtette, amit tudott, a többi már Áronkán múlik.

Boda Zsófia Borbála (Buksi): Vitéz légy

Nyár van, falon
Minden ragyog,
Napfény, szép oly.

Valós, ez tény,
Szemben a légy,
Mi nem vitéz.

Ide repül,
Most nem szédül,
Tán ki – készül.

Vitéz, ő légy,
Jön leütés,
Túl – repülés.

Petres Katalin: Társbérlet és poloskák

Már ez is történelem. Kolléganőm faggatott sokat, hogy meséljek neki a társbérletről, mert elképzelni sem tudta, mi az, milyen lehetett. Én két év múlva elérem a hatodik X-et, ő már túl a negyediken. Biztatott, feltétlenül írjak róla. Most megteszem.
1959-ben születtem, szüleim társbérletben laktak egy hatalmas, 195 négyzetméteres budai lakásban, ahol még az eredeti tulajdonos fele-

sége, özv. Deutsch Artúrné, nekem Dajcsi néni, tengődött bedolgozásból (géprongyokat varrt maradékokból). Dajcsi néni sokat mesélt nekem a lakás régi fényéről, hogy melyik szoba milyen célt szolgált, hol laktak benne a fiai, akik sosem tértek vissza a munkatáborból. Csendesen, békében élt társbérlőivel, anyukám gyakran főzött úgy, hogy én vittem be az ebédet hozzá. Hálából megmutatta nekem az **L** alakú előszobában uralkodó óriási fekete szekrényben őrzött kincseit, a hajdani ebédlő porcelán étkezőkészletet, a porcelán díszeket és vázákat. Öccse Londonban élt, bélyegeket adott a bátyáimnak, nekem, amikor angolul tanultam, ajándékozott egy térképet az észak-amerikai indiánokról. Máig őrzöm. Nekem Dajcsi néni az élő történelem is volt, mert mindig elképzeltem a kopott, lakrészekre osztott lakást, amikor hajdanán a világháború előtt szép családjával fényárban vendégeket fogadott.

Szóval, a lakásba a proletárdiktatúra beköltöztetett pár családot. Mi később kerültünk oda, lakáscserével. Mikor én eszméltem, épp négyes társbérletként éltük zajos életünket, de szerencsére elég békésen. Időnként hét gyermek is előfordult egyszerre. Sokat játszottunk a gangos folyosókon, az udvaron. Rengeteget társasoztunk vagy kanasztáztunk, römiztünk. Egészen kicsi lehettem, emlékszem, hogy gyakran ébredtem égő, viszkető bőrrel, piros foltokkal. Néha láttam piros, vonuló hadakat a falakon. Apám mondta:

- Ezek a poloskák! Hosszú küzdelem lesz megszabadulni tőlük.

Jóslata bevált. Sokáig kínoztak ezek az alattomos vérszívók minket, mert nem lehetett csak egy lakáson belül irtani őket, hanem összehangolt és kitartó, átgondolt stratégiára volt szükség.

Apám bevonta a szomszédokat, oldalt, alul és fölül. GEZAROL! Nagyon mérgező anyag. Egyszerre ment mindenki nyaralni legalább két hétre. Azalatt a két hét alatt megtörtént a „gezarolozás”: bútorok középre tolása, szegletek sem maradtak ki, majd festés. Az összefogás sikerült. Azóta sem láttam ágyi poloskát, ma már „csak” szúnyogcsípések ellen küzdök, esetleg darázs vagy méh jöhet. Néha elgondolkozom, hogy most egy társasházban miért nem lehet hasonlóan összefogni, esetleg ebben a szép országban, a saját érdekünkben?

Dél Tamás: LÉGY-OTT

1. Piaci légy

Nagyhangú vagyok,
hogy eladjam
a portékámat:
Válaszd az enyémet,
válaszd a hibásat!
Ami tökéletes,
az veszélyes:
Alma, melyen
nincs többé barnulás,
gyomirtótűrő repce,
kukorica,
rovarirtót termelve...

Ne gondold azt,
hogy ettől istenek lettek!
Legyél inkább bűnös,
kicsit hibás,
hogy jobb legyél, mint más,
akit már génkezeltek.

2. Muslica

Ólommellény mögül
néztetek.
Ha te félsz e sugárzástól,
akkor nekem jót tehet?
Csernobiltól
vártatok-e
életképesebb lényeket?
Mutáns lettem:

eltorzult,
röpképtelen,
egy rettenet!
Ha veled is
ezt tették volna,
egy kihaló faj lennél;
meglehet.

3. Ágyi poloska

Altatóorvos vagyok.
- Dőlj hátra!
Csukd be a szemed!
Nem kerülheted el
a műtétedet.
S csak a krónikus
álmatlanságban
szenvedőket
irigyelheted.

4. Molnárka

A víztükrön száguldás
a mindenem lett.
Így egy sportmenedzser
megkörnyékezett,
hogy a poloskák
hokibajnoka lehetek.

Mivel a jelmondata,
hogy: - Még!
Jég!
Edzésprogramjában
szoknom kell a hideget.

S ahogy a hűtőkamrában
rámeredek;
felnevetett:
- Glicerin van a véredben.
S mutatja a pozitív
doppingtesztemet.
- Akkor ez az edzésterv
minek?
Autó-fejlesztőmérnök
vagyok.
S így önként,
egy hűtőfolyadék
tesztalanyává
tehettelek.

5. Verőköltő bodobács

Nincs nekem gondom
a költőkkel!
De fájdalom,
hogy én csak úgy
kapok ihletet,
ha kábító füvektől
transzba eshetek.
Jövőt várnak tőlem,
mikor elragadnak
a szellemek.

De ez nem a múzsa csókja;
fogságban tartva,
megkínozva
gyötrik lelkemet!

Nézzen meg jobban,

ki nem hisz nekem!
Hiszen a hátamon is
egy sámán maszkját
viselem.

6. Címeres poloska

Született dzsentri vagyok,
nemesi levéllel.
De a szmoking,
az elefántcsont pálca
kibérelve is drága.
Így járhatok csak
bálról-bálra.
De lejjebb nem adom!

S ha te is rájöttél,
hogy ez csak álca,
hogy címeres
gazember vagyok,
magam után nálad,
utoljára;
csak keserű
mandulaillatot
hagyhatok.

7. Botpoloska

Meghívlak a drogériámba!
Még hogy a
rózsaolaj drága?!
Felhívnám a figyelmedet
egy-két alternatívára:
Míg el nem felejtem,
alumínium-só,
PPG-15,
DCA:
Bőrpuhító.
- De az illata jó!
- Kumarin az,
melyet lóheréből nyertek;
védelmet ad ott,
hol ragadozót sejtek.
De ha mindenáron
vezérhím
akarsz lenni,
ott van minden spray-ben
az **alpha-isometyl.**
Magadra fújod,
és ennyi!

De, nem kell ahhoz
házassági tanácsadónak
menni,
hogy mennyi kárt teszel
ezzel
a párkapcsolatodnak.
Mert, ha végleg
elfelejted azt a szót, hogy:
- **Rózsám**!
Végünk lesz,
mint a botnak.

***

Állandóan frissülő irodalmi pályázatok a
http://poeta.hu/ingyen oldalon

Niedermayer József: A légy meséje

(haibun – félálom)

Légy szíves, ne félj!
– mondja a légy, s fölötte
épp' kék légycsapó…
….
Rájuk szállni ugyan nem tudok, de szellemalakjuk nekem látható. Emberformát adna ki, ha valami finom fátyollal borítanánk őket, illetve körbetekernénk a fejnek, kéznek, lábnak és a törzsnek megfelelő testrészt. A helyszín a kisváros régen bezárt moziépülete, egy hatalmas tölgyfa árnyékában. Az épület oldalfalán lévő moziajtókat lehúzott, rozsdásodó vasroló zárja. A nézőtéren a keményfából készített, sötétbarna színű, kopott lakkozású székek időnként rejtélyes, roppanó hangot adnak.
Itt gyülekeznek dekádonként az új szellemek, akik lényegében már nem érzékelik az idő múlását, habár általában – az élők időérzékelését alapul véve – ilyen formájukban nincsenek itt a Földön 45 napnál tovább. Ez után az időszak után máshová kerülnek, távolabbra távoznak. Én látom őket, de rájuk szállni már nem tudok.
A bevezető esemény egy katonásági rovancshoz hasonlít. Éjfél után a moziépület előtti térségen gyülekeznek a szellemek; rovancsot tart az elöljáró. Itt lényegében minden, esetleg még létező tárgyi-, tulajdoni kötődést, véletlenül fennmaradt emléket, érzületet le kell adni. A láb elé helyezendő maradványok az elöljáró utasítására összegyűjtésre kerülnek, majd egy engedélyezett lerakóhelyre kerülnek elszállításra. A késői órában arra járó lovas szekér lovai ilyenkor hátrahőkölnének, és a kocsis ijedten felkiáltana: – Hő!
Ezután a mozi hajdani előterébe jutnak, és itt sort formálnak a hajdani jegypénztár fülkéje előtt. Külön világítás nem szükséges és nincs is; csak a kintről esetlegesen beszűrődő nappali fény. Az előtér azonban zárt, így éjszaka semmi fény nincs. Viszont valami mégiscsak világít; a mozipénztárablak feletti, érintkezési hibás, rosszul kikapcsolt neon fénycső időnként, hektikusan be-belobban.

A szellem pénztárosnő – kisvárosi állandó alkalmazott – az érkezési sorrend figyelembe vételével kiadja a jegyeket, amelyeket a soros szellemnek meg kell váltania. Egy adott szellempénzkeretet mindenki kapott, a rovancs alkalmával, ebből biztosítható a jegy ára.
Jómagam máskülönben nem egy kisebb házilégy vagyok, hanem egy nagyobb, zajosan kerengő bögöly. Odébb röppenve észreveszem, hogy az egyik szellem tolakodni próbál, és rálép egy hajdani csinos kis nőcske tyúkszemére. Az elöljárónak kell rendet teremtenie.
Aki megváltotta a jegyét, az kényelmesen felbaktat a nézőtéri erkélyre, átadja a jegyet a szellem jegykezelőnek és levetítetik neki élete filmjét. Az élményanyagot és tapasztalatokat rögzítő film ezek után visszakerül a megfelelő tárhelyre. Az éppen soros szellemnéző gyakran meghatódik saját történetén, de sírni már nem tud.
Említettem már, hogy az egyes földi szellemek még cca. másfél hónapig nem kerülnek tovább, később kezdődik csak nagy utazásuk. Bizonyos szervezést igényel a nagy utazás, ezért itt némi szabadságot kapnak. Sokan még nem üdültek Thaiföldön; akár oda is elnézhetnek. Rálátásuk van barátaik, jó ismerősük és szeretett rokonuk életére, s ezeknek az álmaikban rejtett módon üzenhetnek, jó tanácsot adhatnak, de mindezt kódolt formában; ami megfejtésre is szorul.
Később már vészesen közeledik a nagy utazás, ami természetét tekintve nagy visszatérés. Az egyik alkalommal a partig követtem egy szellemet, de az ott történt események nehezen kifejezhetőek. Légyszempontból érthetőek, de emberi szempontból nehéz az elmondásuk.
A visszatérés elektromos erőtér-sajkán történik. Magukkal kell, hogy vigyenek bizonyos dolgokat, erre vonatkozóan azonban nem kapnak eligazítást. Az elöljárónak itt már nincs szerepe. A nyomon követett szellemnek vissza kell futnia valami koponyaszerű; gömb, gumilabda formájú sugárzó-érzékelő (adó-vevő) fejért. Az elektromos „lélekvesztő" valójában csak utazásra szolgál, nem a lélek elveszítésére. A beszálláshoz szellemkísérőt is biztosítanak. Ez általában az illető korábban elhunyt barátjának felel meg. A bejáró nagyon hosszú, illetve hosszított erőtérhíd, amely egyben kiemelt, dobogószerű is. Gigantikus stéghez hasonlít, ehhez van kikötve az elektromos sajka. Az erőtér-sajkában kide-

rülhet, hogy az utazáshoz szükséges még valami speciális tárgy, illetve ismeret. Ennek a megszerzésében a szellemkísérő barát tud segíteni.
Ezután a sajka a parttól először csak úgy ellebeg, majd nemsokára gyorsít és eltűnik. Az irányt hasonló tábla jelzi, mint amivel hegyvidéken a turistacélpontokat jelzik.
Valahonnan azt is tudom, hogy az úton állomások is vannak, hasonlóak, mint a földi vasútállomások. Az épület előtt tornácos rész húzódik, terméskő alapú ivóvízkút is van, és az épület tűz- és oromfalán téglaperemmel kialakított, kör alakú ablaknyílások.
A kérdés már csak az; honnan tud ennyi mindent egy egyszerű földi bögölylégy. Magyarázatként szolgál, hogy az embert körülvevő lények valójában sokkal többet tudnak, mint azt hiszik róluk. Ráadásul olyan helyen is szolgáltam előző légy-koromban, ahol sok mindent felszedtem, ahogy mondani szokták; ragadt rám valami…
…
Kikötőponton
világűrben, vagy tenger
partján lebegsz-e?

Keszy-Harmath Dániel: Polly, a tragikus hős

Polly egy egyszerű kis poloskalány volt. Miután megszületett, ki tudja, hogy', zöldellő hátával ott találta magát idősebb Markovits néni tizennegyedik emeleti Medvecukor-lakótelepi garzonlakásának egyetlen szobájának egy eldugott sarkában. Ez volt a nagyszoba. A Nagyszoba! Az egyetlen szoba.
Polly kilencvenhárom napon keresztül ugyanabban a mozdulatlan pozícióban volt, még maga sem értette, hogy ez hogyan lehetséges. A kilencvennegyedik napon azonban feltűnt neki, hogy mellette hentereg egy porcica, amit bizonyára a legutóbbi (múlt áprilisi) porszívózás alkalmával nem sikerült az akkor még friss csípőprotézissel rendelkező idősebb Markovits néninek eltennie láb alól vadonatúj Galaxis Huss Nyolc szivattyús készülékével. Pollynak már kezdett a nem létező agyára menni az unalom, így inkább szóba elegyedett a porcicával:

- Milyen szépen csillog rajtad a napfény! Milyen selymes lehetsz! Szinte a látványod is cirógat! Úgy hozzádbújnék – mondta sóvárogva Polly, de a porcica egész egyszerűen nem felelt neki.
Pollyban valami furcsa vágy kelt életre, hirtelenjében meg akart mozdulni, válni akart valakivé. Azon tűnődött, hogy vajon mi értelme az életnek. Arra már rájött, hogy a porcica célja a mások életének szebbé tétele, hiszen ő maga is gyönyörködve nézte, és legszívesebben hozzábújt volna. De vajon neki mi a dolga itt a Nagyszobában?
El is határozta, hogy útra kel, bejárja az egész Nagyszobát, és kideríti, mi az élet értelme. Első szárnypróbálgatása még csak kipufogóhangokra hasonlított, amolyan pöfékelésre. De csakhamar (alig tizenkilenc nap után) sikerült felkászálódnia, és elrepülnie egészen a Nagyszoba kredencéig. Ott ismét megpihent, idősebb Markovits néni négy napja ott hagyott lekváros braunija mellett. A braunit kezdték ellepni a kicsiny hangyák. Polly kapott is az alkalmon: megint van kivel beszélgetnie.
- Hé, ti kis mozgó pontocskák. Mégis kik vagytok ti? Hogyhogy ilyen gyorsak vagytok?
- Hogy mi? Mit akarsz? – kérdezték vissza barátságtalanul a hangyák.
- Semmi, semmi, csak beszélgetni szeretnék. Én Polly vagyok, Polly a nevem, titeket, titeket meg hogy hívnak? – dadogott már szinte a meghatottságtól Polly.
- Polly. Aha. Értem – mondta flegmatikus felhanggal az egyik hangyóca. – Mi sima hangyák vagyunk.
- Hangyák?
- Igen, ez a fajunk. Hangya. Téged meg honnan szakajtottak, hogy nem hallottál még rólunk?
- Ne haragudjatok! Én még olyan kis tapasztalatlan vagyok. De nagyon szépek és gyorsak vagytok ám!
- Ja. No, akkor viszontlátás…
- Várjatok még! Csak annyit szeretnék kérdezni, hogy…
- Bökd már ki, nem érünk rá. Dolgozunk.
- Dolgoztok – ismételte áhítattal a hangyák szavát Polly.
- Igen. Akkor hát, mondod?
- Azt szerettem volna kérdezni, hogy szerintetek mi az élet értelme?

- Hogyhogy mi? Hát gyűjtögetni. Felenni Markovitsné süteményeit. Bolyba rendeződni. Ilyesmi. Miért, te mit gondoltál, mi az élet értelme?
- Hát, nem tudom – bizonytalanodott el Polly. – Még csak most kezdem körbejárni a kérdést.
- Na, akkor mi mennénk is.
- Rendben. És köszönöm a beszélgetést! – örvendezett Polly, majd tovább is ment, hogy újabb tapasztalatokat szerezzen.
Polly nemsokára zümmögésre lett figyelmes. Egy légy repkedett felette, persze még sosem látott ilyet, így izgalommal várta, hogy odatelepedjen mellé.
- Várj csak, várj! Ki vagy te?
- Hogy mi? – kérdezett vissza hangosan a zümmögéstől alig halló légy.
- Csak azt akartam kérdezni, hogy kit tisztelhetek benned, és hogy MI AZ ÉLET ÉRTELME? – folytatta kiabálva Polly.
- Légy vagyok. És az élet értelme a SZAR!
- Hogy micsoda?
- A szar!!! Én a szarra pályázom. Röpködöm, röpködöm, egyfolytában röpködöm, és amikor egy szép nagy adag szart látok valahol, odasereglek. A lényeg a minél büdösebb, állottabb szag, azt szeretem igazán.
- Ez igazán dicséretreméltó és csodálatos. Köszönöm, hogy megosztottad ezt velem.
- Igazán nincs mit! – kiáltotta a távolból a légy, és továbbzümmögött a vécés fürdőszoba felé.
Polly elkezdte összegezni a tapasztaltakat. Találkozott a porcicával, ami lustán hömpölygött a szekrények alatt a sarokban, ezzel örömet okozva a szemnek és a léleknek. Aztán jöttek a szorgosan dolgozó hangyák, akiktől megtanulhatta, hogy más használaton kívüli étkét egész nyugodtan szét lehet hordani a lakásban. Harmadjára pedig találkozott a léggyel, aki bölcs flegmasággal tekintett le rá odaföntről, és kifejtette, hogy az élet egyetlen értelme az emberi ürülék körül lebzselés.
A nagy gondolkodásban Polly egészen elfáradt. Egész délután csak hevert az otthagyott brauni melletti penészes cserepes zöldike ágán, és várta, hogy megszülessen benne az elhatározás. Végre ő is olyan hasz-

nos akart lenni, mint a porcica, a hangyák vagy a légy. De nem volt hozzá még elég bátor.
Csak teltek-múltak a percek, az órák, Polly pedig végre erőre kapott, és izgatottan elkezdett röpdösni a kredenc fölött, egészen a plafonig.
- Mi a fene? – sikoltott fel idősebb Markovits néni.
- Csak én vagyok, Polly, a kedves kis poloskalány, aki szeretne neked segíteni, és értelmet hozni az életedbe! – szólt örvendezve Polly.
- Az anyád úristenit! – üvöltött rá idősebb Markovits néni. – Hát nem mész innen a fenébe? – lett ideges az öregasszony, majd felkapta a kredencen fekvő „Hogyan nyerjük vissza tinédzserkori alakunkat huszonhárom nap alatt narancsbőrösen és elhízásból eredő magas koleszterin- és vércukorszinttől küszködve?" című harmincöt oldalas, korszakalkotó könyvet, és hevesen csapkodni kezdett Polly irányába.
Polly nem értette a dolgot, de annyira dúlt benne az élet értelme iránti vágy, hogy egy pozitív mosollyal megerősítve szándékait, egyre közelebb repült idősebb Markovits néni felé. Az öregasszony ekkor agyoncsapta a szegény poloskalányt, aki egy pillanatig még rángatózott, csapkodta szárnyait, majd az arcán kiült mosollyal csak ennyit mondott utolsó szóként, amikor a könyvön szétkent gennyes testváladékának bűze ellepte az egész szobát:
- Most már tudom, hogy mi az élet értelme!

Ságiné Szűcs Klára Mária: Züm-Züm

Emma néni álmosan nyújtózkodott egy nagyot, miközben letette a kezében lévő piros tollat. Dolgozatokat javított, megígérte negyedikeseinek, hogy holnap hozza a fogalmazásokat. A gyerekek már izgatottan várták, hiszen kedvenc háziállatukról írták meg gondolataikat. Az osztályban 28 gyermek tanult, sok volt tehát az ellenőriznivaló. Emma már órák óta ült az asztalánál, lassan éjfélre járt, a szemét is alig tudta az egész napos hajtás után nyitva tartani. De az ígéret szép szó, elő nem fordulhat, hogy becsapja kis kedvenceit, ezért a rövid pihenő után elszántan folytatta munkáját. A pontos, figyelmes javítás elengedhetetlen, ezért többször is átnézett egy-egy munkát.

A téma: Mutasd be kedvenc háziállatodat! Faluban éltek, mindenütt tartottak valamilyen háziállatot, így nem tűnt nagyon nehéznek és teljesíthetetlennek a feladat. Vázlatot is adott hozzá, négy szempontot, ami megkönnyítette tanítványainak a gondolkodást:

1. A kiválasztott állat legjellemzőbb külső jegyei (hogy néz ki)
2. Viselkedése, tulajdonságai, szokásai
3. Hogyan veszel részt a gondozásában, mi a feladatod?
4. Miért ő a kedvenced?

Megbeszélték, hogy a legjobb dolgozatokat felolvassák, de csak az első két szempontig. Az osztálynak kell majd kitalálnia, vajon melyik állat is a főszereplő. Igyekezni kell tehát olyan jellemzőket írni, amiből mások is rájöhetnek, kiről-miről is van szó. Tanítványai szerettek versenyezni, ennek a feladatnak is nagyon örültek. Az osztályfőnök úgy gondolta, jól motiváltak, ügyes munkákat olvashat majd. Már év vége felé járt, meg kell birkózniuk ezzel a kihívással.

Ez nagyjából be is jött. A tanulók többsége kutyusáról vagy macskájáról írt. Páran különleges hörcsögüket, tengeri malacukat mutatták be. Két diáknál a lovak voltak a kedvencek. Ügyesen fogalmaztak, negyedikes koruknak megfelelően megtalálták a legjellemzőbb tulajdonságokat. Az írásokból kiderült, hogy nagyon szeretik az állatokat, hűséges barátoknak, jó játszótársaknak tartják őket.

Már csak négy füzet feküdt javítatlanul az asztalon. Emma soha sem nézte a neveket, szedte sorra, javította, s csak akkor fordította meg, ha nagyon remek, vagy kevésbé jó fogalmazással találkozott. Amúgy is ismerte tanítványai írását, szinte mindegy volt, megnézi-e vagy sem. Néhány kollégájának a gyermeke is az osztályába járt, már csak ezért sem nézte a neveket, nehogy ez a tény befolyásolja, nem akart senkivel sem kivételt tenni.

A soron következő íráskép azonban nem volt olyan ismerős. Rájött, hogy az új tanuló fogalmazását javítja. Most megnézte a füzet elejére írt nevet. Jól sejtette, az új diáké volt, Annáé. Ő az a kislány, aki alig két hete érkezett, még alig ismerte. Mindenki keveset tudott róla. A gyermek csendes, visszahúzódó, elég magányosnak tűnt. A többiek is átlagos családokból származtak, de igyekvő, érdeklődő szüleik sokat törődtek

velük. Ezen a kislányon azonban látszott, hogy nehéz körülmények között él. Tiszta, de kopottas ruhában járt, soha nem hozott tízórait, a büfébe sem látták még bemenni. Nem mosolygott, de szomorú szeme kíváncsiságról árulkodott. Emma el is határozta, hogy hamarosan meglátogatja a családot, szerette, ha ismeri tanítványai otthoni körülményeit, sok mindent elárul egy-egy ilyen családlátogatás.

Olvasta a gyermek fogalmazását, s a csodálkozástól szinte el is felejtett javítani. Mire a végére ért, már majdnem könnyezett. Újrakezdte, és ekkor már használta a piros tollát. Nem kellett sokat. A kislány gyakorlatilag hibátlanul és gyönyörűen írt. A kiválasztott állat döbbentette meg. Az ellenőrzés után még percekig csak bámult maga elé. Azon törte a fejét, hogyan legyen tovább, mert érezte, hogy tennie kell valamit, tudta, hogy segítenie kell. Azon is meditált, miként mutassa be ezt a dolgozatot az osztálynak, hogyan beszélje meg a gyerekekkel, mit mondjon, milyen megoldást találjon.

Íme, a fogalmazás:

Züm-Züm, az én állatom

Mi egy szerény, kicsi házban lakunk a falu szélén. A nagymamámmal élek, mert a szüleim elhagytak, külföldön próbálnak szerencsét, de engem nem akartak magukkal vinni. Azt mondták, hogy csak teher vagyok nekik. Hogy mehessenek, a nagyim eladott mindent, csak annyi pénze maradt, amiből ezt a házikót megvásárolta. Tudom, hogy kevés a nyugdíja, mindennel spórolni kell. Ezért nekem nem lehet semmilyen állatom. Pedig nagyon szeretnék legalább egy kis cicát! Mama azt mondta, nem, mert azt is etetni kell, tejre, eledelre nem futja. Vannak a kertben állatok, főleg madarak, de azok nem házik, így nem írhatok róluk. Nálunk az egyetlen háziállat a légy.

Úgy tudom, hogy a légy egy rovar, s rossz. Nekem most mégis ő a kedvencem. Fekete és barna színű, egycentis lehet. Nagy szeme van, olyan, mintha mindent látna. Kicsi, de fürge. Megfigyeltem, hogy valamilyen csápja van, talán azzal érzi a szagokat. Átlátszó, hártyás szárnyával nagyon gyorsan csapkod, sebesen röpköd ide-oda, alig lehet szemmel követni. Amikor repül, akkor zümmög, ez nagyon zavaró tud lenni, ha az ember csendre vágyik.

Mama nem szereti, mindig üldözi őket, egy gumis csapóval szokott rájuk ütni. Én ilyenkor sajnálom őket, mert olyan picik és árvák, magányosak, mint én. Azt mondja, hogy haszontalanok, meg betegségeket terjesztenek, irtani kell őket. Én titokban egyet megfogtam, s elrejtettem egy kis befőttesüvegbe. A fedelébe lyukakat fúrtam, ott kap szegényke levegőt. Eldugtam az üveget a sarokba, ahol mama nem láthatja. Kenyérmorzsákkal etetem a legyecskémet.

Nevet is adtam neki, Züm-Zümnek hívom. Amikor egyedül érzem magam, előveszem és nézegetem. Beszélek hozzá, elmondom, mi történt velem aznap. Úgy látom, hogy ilyenkor felém fordul, s mintha megértene, figyel rám. Pedig rabságban tartom, ami nem szép dolog. A nyári szünetben elengedem, ezt már elhatároztam.

Remélem, egyszer nekem is lehet egy igazi háziállatom, cicám, vagy kutyusom, de akkor is emlékezni fogok erre a légyre, aki most az egyedüli barátom.

Miközben Emma újraolvasta a fogalmazást, egy terv kezdett körvonalazódni a fejében, s mire minden dolgozattal végzett, már tudta, mit kell tennie. Reggel nem volt első órája, de korán bement, először az igazgató asszonnyal tárgyalt, majd kerékpárra pattant és elbiciklizett a nagymama házikójához. Hogy – hogy nem, a fogalmazásóra elején az igazgató néni hívatta Annát, megérdeklődni tőle, tud-e valamiben segíteni, hogy érzi magát az új iskolában, van-e valamilyen kérése.

Órák után Emma tanító néni újra bringára ült. Mindenkit ismert a faluban, tudta, hová kell mennie. Beszélt néhány szülővel, és betért a helyi vegyesboltba is.

Ezalatt Anna otthon éppen a légybarátjával beszélgetett. Egyszer kinézve az ablakon azt látta, hogy egy sereg gyerek közeledik a házukhoz, az élen Emma nénivel. Nem tudta mire vélni, nagymamát hiába faggatta, az csak titokzatosan mosolygott, de közben azt kérdezgette, „hogy ejnye, te lány, csak nem tettél valami rossz fát a tűzre?".

Mire föleszmélt, már a ház előtt állt az osztály, s őt hívták.

- Nézd, Anna, mit hoztunk neked? - s már nyomták is a kezébe a dobozt. A leányka félénken, óvatosan nyitotta ki, majd felkiáltott.

- Egy kiscica! Nekem? Miért? Hogyan? – dadogta meglepetten.

- Ez a tiéd, most már neked is van háziállatod – szólt a tanító néni, majd magához ölelte a csodálkozó, ámuldozó kislányt. A gyerekek hoztak néhány majdnem lejárt dobozos tejet és egy nagy zacskó macskaeledelt is, ezeket a boltos ajánlotta föl.
Az osztálytársak és Anna még néhány percig vidáman eljátszottak az alig két hónapos gyönyörű fekete cicával, közben jóízűen majszolták a nagymama által odavarázsolt hatalmas tál ropogós, aranysárgára sült pogácsát.
Később Anna megmutatta a gyerekeknek az üvegbe zárt legyecskéjét. Egy ideig még nézegette, búcsúzott tőle, majd óvatosan letekerte az üveg fedelét. Züm-Züm néhány pillanatig még körözött, s mintha még egyszer Annára nézett volna, majd huss, kiröppent börtönéből.
Azon az éjszakán a faluban sok kis gyermek álmodott egy rendkívüli légyről, aki megváltoztatta Anna életét.

Kutasi Horváth Katalin: Nászutasok…

Két kis legyecske
Száll ide, száll oda.
– Hol van a szálloda?
Félrevezettek?
Várj csak meg itt, édes!
Mindjárt visszajövök,
Jó kis tervet szövök,
Csak lesz, ki beszédes!

Keresem, kutatom,
Mindenkitől kérdem,
Megfájdul a térdem,
Hiába mutatom:
Ez van a lapomon…
„Ismeretlen cím ez!”
– Mind hámoz és hímez!
Megnézem laptopon.

Lemerült az aksi…
Erre jön egy hapsi,
Elhangzik egy hapci.
– Itt mindenki vaksi?
– Nem tudom, mért kérdi,
Sértegetni akar?
Külseje mit takar?
Van, aki Önt érti?

– Nézze csak a táblát,
Rajt' tanyázik éppen,
Olvassa csak szépen!
– Azt a kutyafáját!
Megvan a szálloda…
Gyerünk be a portán,
Van még hely a tortán,
Habos krém vár oda.

Ja! Nászútra jöttünk,
Nemcsak lakmározni…
Tessék ajnározni,
Nagy út áll mögöttünk!
Szép lakosztályt kérünk,
Teljes ellátással,
Csodás kilátással,
Megérjük a pénzünk.

Szobalányok nálunk
Ne legyeskedjenek,
Szólunk, ha kellenek,
Ne őrizzék álmunk.
Pihenni szeretnénk,
Kevés a szükségünk,
Örök a hűségünk,
Pár utódra vágyunk.

– Semmi akadálya,
Írja alá, kérem!
– Majd a feleségem,
Az ő lakosztálya…
– Jól van, úgy is jó lesz.
Megnézhetik maguk,
Elkészült honlapuk,
S mindjárt Híradó lesz.

Figyelték magukat,
Ilyen nem volt eddig,
Egészen most keddig…
Töltsék jól napjukat!
Rejtett kamerákkal
Vették fel útjukat,
Feltárták múltjukat,
Van anyag egy zsákkal…

–Nem egyezünk bele,
Csak ha mi is láttuk,
S magunkat rászántuk…
A műsort vegye le!
– Elment tán az esze?
Repesni fog, hittük,
Túlzásba is vittük,
És ezt kapjuk? Nesze!

– Megijedtem, kérem,
Jól mutatunk rajta?
Nem kerülünk bajba?
Terhes feleségem.
Ezért esküdtünk hát,
Szó ne érje házunk.
S a végén ráfázunk?
Sokat röpködtünk már…

– Ne aggódjon, kérem,
Pompásan mutatnak,
S akárhogy kutatnak,
Mit látnak: szemérem…
Ha igent mond mégis,
Szállodánk vendége
Ön és felesége,
S megáldja az ég is!
– Rendben, elfogadjuk,
Bátran forgassanak,
Csak jót mondhassanak,
Magányunk feladjuk.
…Megnézték a tévét,
Tetszett, amit láttak,
Ismertségre vágytak.
S a tengert fürkészték.

De még aznap este
Légypapírnak szálltak,
A ragacsban álltak,
Valamelyik beste
Irigyelte a párt,
Csapdákat állított,
Mérgeket szállított,
Így mért rájuk csapást.

Kamerára vették
Élet-halál harcuk,
Megdöbbent volt arcuk,
A kiutat lesték.
A nászútnak vége,
Nem lesz már híradás,
Legyekre fogadás…
– Hálátlan vendége!

Nem lehet így vége!
Ez aljas árulás,
Nincs hozzájárulás,
Így ráfizetéses!
…Hogy álom volt, ne hidd,
Csúfos véget értek,
Őseikhez tértek,
Hírüket messze vidd!

G. Orosz Piroska: A légy és a poloska

Frissen ejtett sebeimre
rászállott egy döngő légy.
Tapogatja, kóstolgatja
véredényem: folyik még?
Égő sebeim nem szánja,
kiömlő véremet látva.
Összetett szemeivel nézi,
tapogatójával végigméri.
Mekkora a sebzés hossza,
máris a társait hívja!
Isten tudja, mit éreznek,
egymásnak hogyan jeleznek?
Egykettőre tele sebem,
hiába is hessegetem...
Egyre több jön, nyalják, falják,
már a szemeimet rágják.
Szemeimből könny csurog,
azt hiszem, meg is halok...
Óráknak tűnnek a percek,
amit tőlük elszenvedek.
Sötétség borult a tájra,
kialudt szemeim lángja.

Másnap, amint felébredtem,
egy szobában körülnéztem.
Körbezárt a fehér fala,
valaki ráült az ágyamra.
Homlokomat törölgette,
hűs legyen a verítéke.
legyezgetett szárnyival,
rögtön tudtam, Ő az angyal!
Szeme fénye felragyogott,
lelkembe friss tüzet gyújtott.
Boldogan hajtottam álomra a fejem,
tudván, a haláltól megmenekültem.
Ámde álmaimból felébredtem,
iszonyú fájdalmat éreztem:
Derékon lejjebb, az alfelemen,
poloska csípését éreztem.
Szalad egy nővér, szavaim lesi,
mi a bajom, nem is érti!
Ám amint a farom látja,
tátva maradott a szája.
Ilyet én még nem pipáltam,
hogy lett poloska az ágyban?

***

Állandóan frissülő irodalmi pályázatok a
http://poeta.hu/ingyen oldalon

A Verslista honlapja:
http://portal.verslista.hu

A Képzeld el… irodalmi folyóirat honlapja:
http://www.kepzeldel.hu

Az Irodalom Feketén-Fehéren c. folyóirat honlapja:
http://poeta.hu/feketen-feheren

A Poéta Irodalmi Portál honlapja:
http://www.poeta.hu